

Nieuwsbrief – Impact beleggen

Steeds meer pensioenfondsen tonen interesse in impact beleggen. Dit komt in eerste instantie vaak voort uit een intrinsieke motivatie om impact te maken. Daarnaast is er onder de Wet toekomst pensioenen (Wtp) ruimte voor illiquide producten. Hier kan invulling aan worden gegeven door middel van impact beleggingen. Omdat impact beleggen een relatief nieuw terrein is voor veel pensioenfondsen, kan het een uitdagende markt zijn om in te navigeren. Met deze nieuwsbrief geven wij u inzicht in deze markt en leggen wij uit hoe u de eerste stappen kunt zetten.

Pensioenfondsen kunnen een eerste stap zetten door te beginnen met een visie ten aanzien van impact: hoe wilt u als fonds impact maken en op welke thema's wilt u zich richten? Breng vervolgens in kaart hoe impact beleggen past binnen de brede beleggingsstrategie en ontwikkel een kaderstelling binnen een investment case impact beleggen. Vervolgens kan er na worden gedacht over de uitvoering van de impact strategie.

Sprenkels biedt ondersteuning bij elk van deze stappen, bijvoorbeeld bij het opstellen van heldere kaders en uitgangspunten voor de investment case. Daarnaast kunnen wij assisteren bij het ontwikkelen van een impactstrategie en begeleiden bij het selectieproces voor een impact oversight manager. In 2024 mochten wij de eerste Nederlandse pensioenfondsen bijstaan in hun zoektocht naar een impact oversight manager. Daarmee weten wij als geen ander waar de impact managers staan en wat hun voor- en nadelen zijn. Ook kunnen we ondersteuning bieden bij het monitoren van de managers en staan we klaar als sparringpartner voor alle impact gerelateerde vragen. Met onze expertise maken we impact beleggen begrijpelijk en haalbaar voor pensioenfondsen, ook voor kleinere pensioenfondsen.

Kenmerken impact beleggen

De 'Global Impact Investing Network' (GIIN) definieert impact beleggen *als beleggingen met een intentie om een positieve, meetbare sociale en milieu impact te maken, naast een positief, financieel rendement*. Impact beleggen gaat verder dan duurzaam beleggen door op zoek te gaan naar het leveren van een positieve impact in plaats van alleen het vermijden van negatieve impact. Onderstaande karakteristieken definiëren impact beleggen volgens de GIIN:

1. **Intentionaliteit:** Impact beleggingen hebben de intentie om een positieve sociale of ecologische impact te genereren.
2. **Meetbaar:** Impact beleggers maken gebruik van kwantitatieve en kwalitatieve impactdata om de positieve impact te vergroten. Er worden indicatoren gebruikt om de prestaties te meten.
3. **Impact Performance Management:** Impact beleggers gebruiken gegevens over impactprestaties (bijvoorbeeld het aantal banen dat een project creëert of de vermindering van CO₂-uitstoot) bij het nemen van beleggingsbeslissingen om hun sociale en of milieudoelstellingen te bereiken. Hiervoor worden feedbackloops geïntegreerd, risico's geïdentificeerd/gemitigeerd, negatieve gevolgen beperkt en prestaties transparant gecommuniceerd.
4. **Bijdrage aan de groei van de impact industrie:** Impact beleggers dragen bij aan de groei van impact beleggen door transparantie te bieden over hun praktijken, gedeelde standaarden te gebruiken, de

impactprestaties van hun beleggingen mee te nemen in hun beslissingen en door zowel positieve als negatieve inzichten en data te delen.

In de praktijk zien we dat er vaak een vijfde kenmerk wordt toegevoegd:

5. **Additionaliteit:** Impact beleggers streven ernaar om extra sociale en milieu gerelateerde voordelen te creëren die anders niet zouden ontstaan.

Marktbeeld

De omvang van de impact beleggingsmarkt bedroeg USD 1,164 miljard aan beheerd vermogen (AUM) in 2022, volgens metingen van de GIIN. Hoewel impact beleggen wereldwijd sterk in opkomst is, staan Nederlandse pensioenfondsen nog aan het begin van deze ontwikkeling. Veel pensioenfondsen hebben tot nu toe slechts beperkt belegd in impact. Toch groeit de aandacht hiervoor snel. Dit biedt kansen voor pensioenfondsen om een rol te spelen in deze groeiende markt.

De drie meest voorkomende beleggingscategorieën binnen impact beleggen zijn Private Equity, Private Debt en Real Assets. Deze private categorieën zijn met name geschikt door de mogelijkheid om direct betrokken te zijn bij de belegging. Daarnaast is er binnen impact beleggen ook toenemende aandacht voor beleggen in 'natuurlijk kapitaal', zoals land- en bosbouw. Samen bieden deze beleggingscategorieën diverse mogelijkheden om kapitaal in te zetten voor zowel financiële rendementen als positieve impact op de samenleving en het milieu.

Private Equity is de meest populaire categorie binnen impact beleggen, omdat hier de meeste mogelijkheden in zijn. Dit wordt vaak ingevuld door directe en co-investeringen in niet-beursgenoteerde bedrijven, met als doel zowel financiële als impact doelstellingen te realiseren. Private Equity is met name geschikt als impactcategorie door de mogelijkheid om actief betrokken te zijn.

Private Debt verwijst naar leningen en andere vormen van schuldfinanciering die niet openbaar worden verhandeld, waaronder directe leningen, mezzaninefinanciering en microkredieten. Deze vorm van financiering is met name geschikt als impactcategorie doordat het beleggers de mogelijkheid biedt om specifiek kapitaal te verstrekken aan projecten en bedrijven die anders moeilijk toegang zouden hebben tot financiering.

Real Assets zijn fysieke activa waarin kan worden belegd, zoals infrastructuur en vastgoed. Real assets zijn met name geschikt als impactcategorie door de mogelijkheid om tastbare verbeteringen door te voeren.

Impact beleggen gaat verder dan het simpelweg kopen en verkopen van beleggingen. Het omvat ook actieve betrokkenheid en interactie met fondsbeheerders en bedrijven in de portefeuille. Deze engagement is gericht op het optimaliseren van impact prestaties en impact waardecreatie. Actieve dialoog, monitoring, en samenwerking met het management zijn van belang om de doelstellingen te realiseren. Deze betrokkenheid kan leiden tot hogere kosten en een grotere tijdsbesteding voor pensioenfondsen.

Toepassing

Impact

De belangrijkste reden voor impact beleggen is het behalen van daadwerkelijke positieve impact. In het volgende voorbeeld wordt geïllustreerd hoe een impactfonds een waardevolle bijdrage kan leveren.

Een pensioenfonds heeft als doel, naast het streven naar marktconforme rendementen, een bijdrage te leveren aan het voedselsysteem en daarbij klimaatverandering tegen te gaan. Dit doet het door te beleggen in landbouwpraktijken die broeikasgasemissies verminderen en de klimaatbestendigheid van gewassen verbetert. Hiermee verwacht het fonds bij te dragen aan het bestrijden van klimaatverandering, het verbeteren van de bodembeheersing en het verhogen van de waterproductiviteit. De impact wordt gemeten door middel van verschillende KPI's zoals Co2 uitstoot (tCo2e), de afname in water gebruik (m2) en de bodemvruchtbaarheid.

Om de bijdrage van impact beleggen te bepalen wordt vaak gebruik gemaakt van standaard frameworks zoals de Impact Reporting Investment Standards (IRIS+). Hierbij wordt gewerkt met de 5 dimensies van impact:

1. Wat is het doel?
2. Wie wordt beïnvloed?
3. Hoeveel verandering vindt er plaats?
4. Wat is de bijdrage?
5. Wat is het impact risico?

Bovendien worden er Key Performance Indicators (KPI's) gebruikt die afgestemd kunnen worden op specifieke impactthema's. Voorbeelden hiervan zijn: CO2-reductie (hoeveelheid vermeden CO2-uitstoot), watergebruik (bespaard of efficiënt gebruikt water), energie-efficiëntie (vermindering in energieverbruik) en het aantal mensen dat toegang krijgt tot onderwijs of gezondheidszorgdiensten (hoeveelheid mensen die profiteren van de belegging).

Financieel rendement

Impact beleggen heeft als uitgangspunt dat niet alleen sociale en milieugerichte rendementen worden gerealiseerd, maar dat het ook competitieve financiële rendementen kan opleveren. De financiële prestaties van impact beleggingen hangen sterk af van factoren zoals de gekozen beleggingscategorie, de ontwikkelingsfase van de investering en de specifieke doelstellingen van de impact belegger. Het streven is om bij impact beleggingen een balans te vinden waarin zowel maatschappelijke als financiële doelen worden bereikt.

Uitdagingen

Definitie en meetbaarheid

Een van de grootste uitdagingen op het gebied van impact beleggen is de definitie en het meten van impact. Dit geldt zowel voor het bepalen wat impact precies inhoudt als voor de beschikbaarheid en kwaliteit van de data om de gegenereerde impact te meten. Gelukkig worden er stappen gezet op dit vlak. Zo zijn de Impact Reporting and Investment Standards (IRIS) ontwikkeld, een set van gestandaardiseerde KPI's die zowel de impact als de financiële prestaties meten en rapporteren. Hoewel data vaak door de investment managers zelf wordt gerapporteerd, zijn er al partijen die aanzienlijke vooruitgang boeken in het verifiëren van deze data tijdens het proces. Dit helpt de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van impactmetingen te vergroten.

Kosten

Impact beleggen brengt vaak wat hogere kosten met zich mee. Dit komt enerzijds doordat illiquide beleggingscategorieën in algemene zin hogere kosten kennen. Anderzijds zijn er hogere kosten verbonden aan de uitgebreidere due diligence die moet worden uitgevoerd om zowel de financiële als de impactaspecten van de belegging te beoordelen. Daarnaast moeten de impactprestaties worden gemonitord en gerapporteerd. Het proces van het verzamelen, analyseren en rapporteren van deze gegevens brengt ook kosten met zich mee.

Conclusies

Impact beleggen biedt de kans om financieel rendement te behalen en tegelijkertijd een positieve impact op de samenleving en het milieu te realiseren. Impact beleggen is een relatief nieuw terrein voor veel pensioenfondsen, maar biedt veel potentie.

Bent u benieuwd hoe uw pensioenfonds kan starten met impact beleggen? Wij helpen u graag om de eerste stappen te zetten. Neem contact met ons op voor een geheel vrijblijvend eerste gesprek.

Onze contactgegevens:

Caroline Bosch
Caroline.Bosch@sprenkels.nl
+31 6 83 23 68 76

Sandra Westenbrink
Sandra.Westenbrink@sprenkels.nl
+31 6 14 25 55 82